

مالی ئەدیب .. مالی سیاسەتكار

دیسان بۇ کامل فەخرەدین.. بە یادى مەستىيى

رەگەز رەشید

r_ragaz@yahoo.com

1

ئەگەرچى، لەبنەپەتدا، مالى ئەدیب و مالى سیاسەتكار، ھەردووکىيان دەكەونە سەرزەمین، لەھەردووکىيان دەخورىت و لەھەردووکىيان دەخورىتەوەوە لەھەردووکىيشيان ژیان ھەيە..

لە بنەپەتدا ھەردووکىيان مالىن.. بەلام دوو مالى جىاواز، خوانى مالى ئەدیب، بەقەد دوو دىرى شىعرىك گەرم و بارتەقاى ناونىشانى چىرۇكى عاشقىك سادە، نان و خۆشەويىستى تى دەخورىت، خوانى مالى سیاسەتكارىش، دىكۆرو چەتاڭ و نانى پېپخوى..

مالى ئەدیب، بە شەپاب و خۆشەويىستى و سۆپايەكى عەلادىن گەرمى دەبىتەوە، سەرچاوهى روناكىيەكەشى تىشكى خۇرۇ فانۇسىكى زەنگاۋىيە، وەلى لە مالى سیاسەتكار، سېلىت و كارهباي فوول و گىيزەر ھەيە.

لە مالى ئەدیب، زمانىك بۇونى ھەيە، كەس تىيى ناگات ئەدىبان نەبىت، زمانىكە وەك گەلا ناسك .. وەك باران تەپ، ئاخافتنىك لە بىيەوودەيى بە دواى هوودە دەگەپى.. زمانى سیاسەتكارانىش، وشك ھەلاتتوو، وەك تەمۈزۈ ھاوين بى كارهبا.

رەنگە لە بنەپەتدا ھەردووکىيان مالىن، لە ھەردووکىيشيان تابلو ھەلۋاسراپىت.. بەلام لە مالى ئەدیب تابلو ۋان كۆخ و لە مالى سیاسەتكارىش، تابلو ۋان سەركىرەكان.

لەھەردوو ئەو مالانەدا، پىشۇو ھەيە، ھەروەك چۈن خەونى تىيا دەبىنرىت.. خەونى ئەدیب، شىن وەك ئاسمان، پەمەيى وەك ئاۋىتە بۇونى دوو نەورەس و سەوز وەك پەيداكردىنى نانى بەيانى.. خەونى سیاسەتكارىش، رەش وەك كابووس، سارد وەك دۆران و خۆلەمېشى وەك بىبەزەيى.

لە مالى ئەدیب، خەون تىيىكەلەيەكە لە ناسكى و لەو واقعەي بەس لە ئەدەبدا دەيگەيتى، لە مالى سیاسەتكارىش، خەون ھاواكىيىشەيەكە لەنیوان ململانى و دەولەمەند بۇون و بەرژەوەندىي.. ھەروەك چۈن لە مالى ئەدىباندا، واقع لە خەيالدا دىت و لە خەيالداو لە نىيۇ باوهشى راستگۆيىدا دەگۆپىت، وەلى واقعى سیاسەتكار، لەگەل دەنگۇباس، لەگەل دواگۇتارى سەركىرەكان دىت و دەگۆپىت.

له مالی ئەدیب، بەرژەوەندىيى، كاركىرنە بۇ وەدەست ھېننەنى شەويىكى مەست بۇون، تىايىدا بخورىتەوھۇ مەستانە شەپ لەگەل تۆراندا بکرىت.. تىايىدا بخورىتەوھۇ سەرخۆشانە شىعىر بۇ يار بنووسىرىت، بۇ گەيشتن بە چلىك خۆشەويىستى.. بەلام لە مالى سىاسەتكاردا مەست بۇون، شەويىكە بۇ بەرژەوەندىيى، تىايىدا شەپرى تەكەتتۈل و شەپرى گۇپىنى ئۆتۆمبىل و شەپرى گەيشتن بە كورسييەكى ترى لىيېھەلەينجرى.. زاكىرە، لەھەردۇو مال ئامادەيە، وهلى بە دوو ويىنە جىا.. لە مالى ئەدیب، زاكىرە لىيانلىيۇھە لەويىنەيى منالى و قوربانى و شەپكىرنە لەگەل نەمرىيى، زاكىرەيى مالى سىاسەتكارىش، تىزىيە لە گەوهەرە بۇون و بىيۇھەقايى و بىرچۈونەوھە..

پياوېك دەلىت: ئەدېبىيەك هەيە، موترىيەكراوه لە نىيوان ھەردۇو مال، مالىيەك ھەيە تىايىدا سىاسەتكار ئەدەب دەخويىنەتەوھە.

پياوېك دەلىت، لە ۋىلاندا يەك پياوى سىاسى سەرسامى نەكىردووم، وهلى دەيان ئەدیب و ھەنەرمەند سەرسام دەكەن.

لە مالى ئەدیب رەنگ و گەلا و نۇوسىن، ئەو دېرانەن، كە لەگەل شەوچەرەي زستان دىنە ئاراوه، لە مالى سىاسەتكارىش، حزب و ماستاواچىيەتى و پانكىرنەوھە..

لە مالى ئەدیب، شىعىر ھەيە، چىرۇكى زۇر، ھەروھك چۈن قەناعەت ئامادەيە، لە مالى سىاسەتكارىش، دلەپاوكى و باوھپ بەخۇ نەبۇون.. بۇ نەمۇونە لە مالى ئەدیب، شتەگەلېك ھەن بۇ گەيشتن بە ئاسوودەيى، سېرىنەوھى تابلوېكى پايزىيى و گوېڭىرتىن لە پارچە مۆسىقايەكى تەپو ئاوىتە بۇون بە كارەكتەرانى رومنىيەك.. لە مالى سىاسەتكارىش ئاسوودەيى تىكەلەيەكى فيزىيائى شەتكەن (وەك گۇپىنى خانۇو دروستكىرنى ئاپارتىمان و بەكرىدەنلى دوكانى زۇر).

مالى سىاسەتكار، لەكاتى مردىنى خزمى سەپانى خىزانەكەي، تىكەلەيەكە لە مەلا و پياواماقۇول و شىيخى عەشىرەت و نويىنەرەي خزىيە جىاوازەكان، كە خۆشىان دەمنى، سەر قەبران پە دەبىت لە جىممەي خەلک و رۆژنامەو تەلەفزيۇن و گۇۋاھەكەنەش لە پرسەي بريقەدار، كە ئەدېبىيە دەمرى، بە تەننە دەمرى و بە سادەيى و بىنارىي دەننېزى و لەپاش خۆى چەند دېرىكى تەواونەكراو لەملاو لەۋلا تاھەتا جىددىلى، وەك مردىنى گەورە شاعيران ئارسەر رامبۇو بەدر شاكر ئەلسەياب، كە لەكاتى مردىنەندا پىئىنج كەس بەشدارى رىيو رەسمى ناشتىيان دەكەن، دوانىيان گۇپ ھەلکەن و دوانىيىش دۆست و ئەحباب، ئەوى دىكەشيان باران..

مالى ئەدېبان و سىاسەتكاران، تا مالى خوا لەيەك دوورن، ئەگەرچى ھەردۇو كىيان لەسەر زەمین، بەلام لە مالى سىاسەتكاران بىيۇھەقايى و لە مالى ئەدېبانىش ئەمەك ئامادەيە.

